

4.3. Չբուսաշրջություն

4.3.1. Միջազգային զբոսաշրջություն

Ըստ ստացված հաշվետվությունների տվյալների և հետազոտությունների արդյունքում ձևավորված փորձագիտական գնահատումների, 2015թ. երկրորդ եռամսյակում հանրապետություն են ժամանել¹ 256 917 զբոսաշրջիկներ² կամ 2014թ. նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ ցուցանիշն աճել է 1.8%-ով:

2015թ. երկրորդ եռամսյակում զբոսաշրջության նպատակով հանրապետությունից մեկնել է 250 326 մարդ կամ 2014թ. համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ ցուցանիշն աճել է 0.3%-ով:

Միջազգային զբոսաշրջության որոշ ցուցանիշներ 2014-2015թթ. երկրորդ եռամսյակում

	2014թ. II եռ.	2015թ. II եռ.	2015թ II եռ-ը 2014թ. II եռ-ի նկատմամբ
Հյուրանոցների քանակը , որոնք ընդունել են միջազգային զբոսաշրջիկների	58	56	96.6
Ժամանողներ			
Ժամանել են ուղևորներ, որոնք ըստ ՉՀԿ մեթոդաբանության համարվում են զբոսաշրջիկ որոնցից տեղավորվել են՝	252 290 ⁰	256 917	101.8 ⁰
հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտներում	50 447 ⁰	43 978	87.2 ⁰
բարեկամի կամ հարազատի տանը, վարձով տրվող բնակարաններում և այլն	201 843 ⁰	212 939	105.5 ⁰
Մեկնողներ			
Մեկնել են ուղևորներ, որոնք ըստ ՉՀԿ մեթոդաբանության համարվում են զբոսաշրջիկ որոնցից ուղևորությունը կազմակերպվել է	249 559 ⁰	250 326	100.3 ⁰
զբոսաշրջային գործակալությունների կողմից	1 882	1 484	78.9
ինքնուրույն	247 677 ⁰	248 842	100.5 ⁰

Ըստ հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտներից ստացված հաշվետվությունների տվյալների, 2015թ. երկրորդ եռամսյակում ՀՀ այցելած զբոսաշրջիկների 29.4%-ը բաժին է ընկել ԱՊՀ երկրներին, 29.5%-ը՝ ԵՄ երկրներին և 41.1%-ը՝ այլ երկրներին:

¹ Ներգնա և արտագնա զբոսաշրջիկների ընդհանուր թվաքանակի հաշվարկման համար հիմք է հանդիսացել սահմանային անցման կետերում ուղևորների հաշվառման արդյունքում արձանագրված՝ ՀՀ ժամանողների և ՀՀ-ից մեկնածների թվաքանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը, ստացված ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայության (ՀՀ ԱԱԾ) ՀՀ սահմանային էլեկտրոնային կառավարման տեղեկատվական համակարգով, ինչպես նաև ՀՀ էլեկտրոնային նախարարության, Հայաստանի ազգային մրցունակության հիմնադրամի, Հայաստանում դրոնր կազմակերպությունների՝ Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) և ԱՄՆ ՄԶԳ Ձեռնարկությունների զարգացման և շուկայի մրցունակության (USAID EDMC) ծրագրի համագործակցությամբ 2013թ. իրականացված «Ժամանողների և մեկնողների ընտրանքային հետազոտության» արդյունքները:

² Ըստ ՄԱԿ-ի զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության (ՉՀԿ) մեթոդաբանության (International Recommendations for Tourism Statistics 2008, Compilation Guide, UN WTO, Madrid, November 2010) **միջազգային զբոսաշրջիկ** է համարվում ցանկացած անձը, որը հանգստանալու, բուժվելու, հարազատներին այցելելու, գործնական, կրոնական կամ այլ նպատակներով ճանապարհորդում է իր հիմնական բնակության վայրից մեկ այլ վայր ոչ պակաս քան 24 ժամ և ոչ ավել քան անընդմեջ 1 տարի ժամանակով: Այսինքն՝ նրա հիմնական նպատակը ճանապարհորդելն է, այլ ոչ թե աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելը, որի դեպքում ուղևորության համար վճարումները կկատարվեն ժամանած վայրում աշխատանքային գործունեությունից ստացված ֆինանսական միջոցների հաշվին:

ՀՀ այցելած զբոսաշրջիկների աշխարհագրական բաշխվածության կառուցվածքն ու աճի տեմպը 2014-2015թթ. երկրորդ եռամսյակներում¹

	Տեսակարար կշիռը, %		Զբոսաշրջիկների բացարձակ թվաքանակի աճի տեմպը, %
	2014թ. II եռ.	2015թ. II եռ.	
Ընդամենը	100.0	100.0	87.2
<i>այդ թվում՝</i>			
ԱՊՀ երկրներ	26.6^ժ	29.4	96.3
<i>այդ թվում՝</i>			
Ուկրաինա	3.6 ^ժ	2.8	68.6
Ռուսաստանի Դաշնություն	20.9 ^ժ	24.6	102.8
ԱՊՀ այլ երկրներ	2.1 ^ժ	2.0	80.5
ԵՄ երկրներ	36.8^ժ	29.5	69.8
<i>այդ թվում՝</i>			
Նիդերլանդներ	0.8 ^ժ	0.8	79.7
Իտալիա	5.3 ^ժ	3.2	52.9
Ֆրանսիա	8.6 ^ժ	6.9	70.4
Գերմանիա	6.9 ^ժ	5.8	73.5
Սիացյալ Թագավորություն	4.3 ^ժ	3.1	62.1
ԵՄ այլ երկրներ	10.9 ^ժ	9.7	77.4
Այլ երկրներ	36.6^ժ	41.1	98.0
<i>այդ թվում՝</i>			
ԱՄՆ	11.3 ^ժ	14.0	107.4
Իրանի Իսլամական Հանրապետություն	5.6 ^ժ	8.0	125.2
Վրաստան	2.4 ^ժ	2.6	92.4
Թուրքիա	0.6 ^ժ	0.4	60.8
Կանադա	1.2 ^ժ	1.4	104.2
այլ երկրներ	15.5 ^ժ	14.8	83.1

¹ Բերված տվյալներն արտացոլում են հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտներում (հյուրանոցներ, հյուրանոցատիպ հանգրվաններ, առողջարաններ, հանգստյան տներ և այլն) հաշվառված զբոսաշրջիկներին:

Զբոսաշրջության ցուցանիշներն ըստ այցելության նպատակի

մարդ

	2014թ. II եռ.	Տեսակարար կշիռը (2014թ. II եռ.,%)	2015թ. II եռ.	Տեսակարար կշիռը (2015թ. II եռ.,%)
Ժամանողներ¹				
Ընդամենը զբոսաշրջիկներ	50 447^ժ	100.0	43 978	100.0
որոնցից ըստ նպատակի				
գործնական	14 411 ^ժ	28.6	14 830	33.7
հանգստի և ժամանցի	18 873 ^ժ	37.4	25 734	58.5
կրթության	174 ^ժ	0.3	36	0.1
բուժման	236 ^ժ	0.5	144	0.3
այլ	16 753 ^ժ	33.2	3 234	7.4
Մեկնողներ²				
Ընդամենը զբոսաշրջիկներ	1 882	100.0	1 484	100.0
որոնցից ըստ նպատակի				
գործնական	218	11.6	216	14.6
հանգստի և ժամանցի	784	41.7	1021	68.8
կրթության	-	-	-	-
բուժման	-	-	49	3.3
այլ	880	46.8	198	13.3

¹ Բերված տվյալներն արտացոլում են հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտներում (հյուրանոցներ, հյուրանոցատիպ հանգրվաններ, առողջարաններ, հանգստյան տներ և այլն) հաշվառված զբոսաշրջիկներին:

² Տվյալներն արտացոլում են միայն զբոսաշրջային գործակալությունների կողմից կազմակերպված զբոսաշրջիկների թվաքանակը: